

Stanowisko Zarządu Stowarzyszenia Architektów Polskich w Szczecinie
w sprawie nowej koncepcji zabudowy Podzamcza w rejonie ulic Panieńska, Środowa, Mała
Odrzańska

Prezes SARP Szczecin uczestniczył w dniu 10 i 11. lipca w dwóch nieformalnych spotkaniach z przedstawicielami Spółki Status Invest i Status Dom w osobach Panów Prezesów Roberta Krupowicza i Jerzego Szarżanowicza oraz kol. Zbigniewa Beckera odpowiedzialnymi za przeprowadzenie inwestycji w wymienionym rejonie. Pierwsze z nich zostało zorganizowane przez Architekt Miasta kol. Ewę Nosek. W drugim z inicjatywy red. Małgorzaty Anusewicz z Głosu Szczecińskiego udział wzięli ponadto koledzy Jacek Lenart i Sławomir Wunsch (MKUA).

Impulsem do zorganizowania powyższych spotkań były głosy zaniepokojenia nie tylko członków Zarządu i Stowarzyszenia, charakterem proponowanych rozwiązań architektonicznych na tym wrażliwym i ważnym dla wizerunku miasta terenie. Szczególnie krytycznie wypowiedziano się o dwóch horyzontalnych budynkach zamykających pierzeję od strony Odry.

Według opinii inwestorów prezentowana w prasie wizualizacja zabudowy została przygotowana jedynie z okazji podpisania umowy z miastem, stąd jest „nieprecyzyjna i uproszczona”. Dlatego w dalszym procesie projektowania będzie poddana zmianom zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi. Dopuszczają one nowe ukształtowanie pierzei odrzańskiej oraz zamiast odtwarzania układu budynków na relikwach starych ścian piwnicznych zastosowanie podziałów elewacyjnych i układów dachów imitujących skalę i rytm dawnych kamienic. Architektura wnętrza kwartałów, jak i kondygnacji podziemnych ma być natomiast rozwiązana w sposób dostosowany do wymogów współczesnych funkcji (apartamenty, hotel, biura itp.).

Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich dostrzega potrzebę dokończenia procesu odbudowy Podzamcza w sposób uwzględniający aktualne uwarunkowania na rynku inwestycji i nieruchomości. W naszej opinii odejście przez inwestorów od dotychczasowej metody rekonstrukcji zabudowy Podzamcza – od zasady kwartału jako zespołu stawianych obok siebie odrębnych kamienic do zasady kwartału jako budynku, uzasadnione względami funkcjonalnymi i rachunkiem ekonomicznym, stanowi jednak w proponowanej koncepcji projektowej zagrożenie dla integralności i jednorodności formalnej całego obszaru leżącego u podnóża wzgórza zamkowego. Z tych względów uważamy za wskazane:

- równoważne potraktowanie wszystkich pięciu elewacji poszczególnych kwartałów – ulicznych i odrzańskich, a także dachowych widocznych z poziomu tarasu zamkowego,
- zastosowanie w elewacjach pierzei ulicznych układu wertykalnych a nie horyzontalnych podziałów i rytmów dodawanych do siebie, zindywidualizowanych form i segmentów,
- dostosowanie skali tych segmentów (pseudokamienic), a także układu wysokich dachów do skali kamienic w dotychczas odbudowanych kwartałach,
- zastąpienie niekorzystnych dla krajobrazu i klimatu Podzamcza płaskich dachów dachami wysokimi w proporcjach powyżej 70% ich powierzchni (płaski dach we wnętrzach kwartałów nie musi być symbolem „nowoczesności” i odmienności projektu).

Szczególną uwagę należy poświęcić dwóm nowoprojektowanym budynkom zlokalizowanym od strony rzeki, w sąsiedztwie estakad Trasy Zamkowej. Ich projekt nie powinien powstać w całkowitej opozycji do wyżej wymienionych zasad, w oderwaniu od uwarunkowań lokalizacji u podnóża skarpy, na tle konturu zamkowej bryły. W kontekście decyzji o rozbiórce hotelu Arkona byłoby to powtarzanie tych samych błędów. Wyrażamy nadzieję, że zgodnie z

deklaracjami inwestorów, zadanie to zostanie powierzone odpowiedzialnemu i świadomemu jego trudności projektantowi.

Jako Stowarzyszenie jesteśmy zainteresowani tym, by kolejne etapy pracy architektów nad tematem Podzamcza, stały się, ze względu na ich wagę, przedmiotem wewnętrznej, otwartej dyskusji i krytyki. Liczymy, że z czasem, także w odniesieniu do innych tematów, stanie się to powszechnie przyjętym zwyczajem.

W imieniu Zarządu SARP Oddział Szczecin
arch. Marek Czyński

Szczecin 6 lipca 2008